

Vesa Vanhanen

A person is seen from behind, climbing a dark, textured rock face. They are using ropes and carabiners. The scene is dimly lit, with a strong light source from the right creating a bright, hazy area on the right side of the image. A vertical yellow bar is positioned behind the title text.

SEITSEMÄN MINKKIÄ

SEITSEMÄN MINKKIÄ

Vesa Vanhanen

SEITSEMÄN MINKKIÄ

© 2022 Vesa Vanhanen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-6229-5

Luku 1

Toukokuinen ilta oli alkanut hiljalleen hämärtyä. Turkistarhaaja Väänänen oli juuri lopettelemassa iltakierrostaan. Todettuaan, että minkeillä kaikki oli hyvin, Väänänen seisahtui keskelle pihamaata ja pisti tupakaksi. Jostain metsän takaa kuului auton ääntä ja pamahdus, joka kuulosti aseiden laukausta. Naapuri oli varmaan tulossa kotiin ja pakoputki reistaili, Väänänen epäili.

Olohuoneesta kajasti sinistä valoa. Siellä vaimo katseli jotain Väänäsen mielestä turhaakin turhempaa tosi-tv ohjelmaa. Väänänen imaisi viimeiset henkosen, sammutti tupakan huolellisesti ja suuntasi sisään.

– Hyvää yötä, Väänänen toivotti vaimolleen, joka näkyi röhnöttävän sohvilla viltin alla, ja suuntasi yläkertaan makuuhuoneeseen.

– Öitä, vaimo vastasi puolihuolimattomasti, vilkaisematta edes hänen suuntaansa.

Väänänen tuhahti vähän, mutta antoi asian olla. Sänkyyn kaaduttuaan hän nukahti miltei heti, sillä päivä oli ollut työntäyteinen ja jopa raskas.

Väänäsen hyvin ansaittu uni katkesi piipittävään ääneen. Hänen uniset aivonsa yrittivät tulkita ääntä – oliko kyseessä palohälytin vai oliko jo aamu? Ei hän yleensä niin pitkään nukkunut, että olisi vasta kellon soittoon herännyt. Edelleen vähän sekavana hän ymmärsi lopulta, että turkistarhasta tuli hälytys hänen kännykkäänsä.

– Perkele! Väänänen kuiskasi ja karjaisi sekaisin. – Mikä siellä nyt on?

Vieressä nukkuva vaimo ei herännyt edes Väänäsen kiroiluun. Väänänen alkoi pukea ripeästi vaatteita ylleen. Hän vilkaisi vielä vaimoansa ja tämän jalkopäässä yhtä sikeästi nukkuvaa koiraa ajatellen tasa-arvolain toteutumista kriisitilanteissa. Turhaan oli vaimo käynyt koiraa Lahdessa asti kouluttamassa. Ei Väänänen tosissaan piskiä halunnut kaverikseen hätätilassa, paljastaisi vain kaiken, ripuloisi ja lopuksi sen saisi kantaa turvaan uikuttamasta. Väänänen veti nopeasti housut jalkaansa ja kiirehti alakertaan.

Minkit asuivat ovettomissa varjotaloissa, joten Väänänen oli asentanut liiketunnistimia varmistamaan niiden turvallisuutta. Liiketunnistin toimitti hänelle hälytyksen ja sytytti tarhaan valon. Väänäsellä oli vahva arvaus, mistä oli kyse. Joku oli tunkeutunut tarhaan ehkä kuvaamaan tai päästämään minkkejä vapaaksi. Monelle muulle tarhurille niin oli jo käynyt, vaikka välillä oli näyttänyt siltä, että kettutyttöjen aika oli lopullisesti ohi. Ruuskasen tarhalle naapuriin oli tunkeuduttu vain viikkoa aiemmin.

Väänänen harkitsi haulikon ottamista mukaansa, mutta empi. Olisi ikävä huomata paikan päällä, että ase olisikin pitänyt ottaa mukaan. Eihän sitä olisi pakko käyttää, jos siihen ei olisi tarvetta, Väänänen järkeili. Hän avasi asekaapin ja valitsi mukaansa haulikoista halvemman eli Baikalin siltä varalta, että se menisi valtiolle. Berettan hän jätti kaappiin. Panoksia Väänänen otti vain yhden molempiin piippuihin. Pientä haulia, 3,5 grammaista, että riittäisi useammalle, mutta ei todennäköisesti aiheuttaisi kuolemaa. Haulikko tuoksahti turvallisen oloisesti hieman ruudilta.

Ulos päästyään Väänänen lähti kevyesti juoksemaan kohti tarhaa, josta kajasti valoa. Lähemmäs päästyään hän muutti

hölkän kävelyksi, jotta hengitys tasoittuisi. Hän ei halunnut rynnätä paikalle puuskuttaen kuin höyryveturi, kun tarkoitus oli yllättää mahdolliset tunkeutujat. Väänänen näki liikettä ensimmäisessä varjotalossa. Hän pelkäsi pahinta, mutta ei uskaltanut kiirehtiä. Näky oli juuri niin ikävä kuin Väänänen oli pelännyt. Häkkejä oli avattu ja minkkejä juoksenteli ympäriinsä sihisten ja kiljahdellen. Väänäsen hartiat lysähtivät, mutta sitten adrenaliini sai vallan.

– ...ittu! hän huudahti, vaikka se ei kuulunutkaan hänen arkiseen sanavarastoonsa.

Väänänen sulki nopeasti lähimpien häkkien ovia. Aremmat minkit olivat pysyneet onneksi häkeissään. Ketään ei näkynyt, mutta tekijät olivat tuskin ehtineet kauas, Väänänen järkeili. Hän tihrusti metsän suuntaan ja näki siellä pienen valonkajastuksen heiluvan edestakaisin. Väänänen lähti juoksemaan valon suuntaan tutussa metsässä ulkomuistista. Näytti kuitenkin siltä, että hän ei saavuttaisi edellään juoksevaa tai juoksevia.

Väänänen teki nopean ratkaisun, nosti haulikon olkaansa vasten ja tyhjensi molemmat piiput kohti loittonevaa valoa. Laukausten ääni kaikui hiljaisessa yössä. Väänäsestä kuulosti siltä, kuin joku olisi voihkaissut. Väänänen irvisti ja tunsu hetken tyytyväisyyttä. Valo katosi. Kohta kuului kovaa sulkeutuvan oven pamahdus ja kiihdyttävän auton ääni. Oliko siinä yksi vai kaksi sulkeutuvaa ovea? Väänänen ei ollut varma. Hän luovutti takaa-ajon. Nyt piti saada minkit takaisin häkkeihin. Sen jälkeen hän palaisi taskulampun kanssa ja tutkisi metsän kaiken varalta.

Kun Väänänen pääsi takaisin häkkien luokse, oli hänen vaimonsa siellä vastassa säikähtäneen näköisenä.

– Antti, mitä täällä tapahtuu? Ammuiko sinä? hän kysyi huolestuneena puoleen sääreen ulottuvassa yöpuvussaan väristen joko yön viileydestä tai pelosta. Vahtikoiran kuvastusta ei näkynyt missään. Oli varmaan jäänyt nukkumaan, Väänänen ajatteli.

– Minnakin suvaitsi herätä lopulta, Väänänen sanoi kuin puhuen jollekin kolmannelle henkilölle. Kitkerä äänensävy ei yrittänytkään peitellä tyytymättömyyttä vaimon unenlahjoihin.

– Ammuin kyllä. Ovat päästäneet minkit irti. Eikö se nyt mene niitten kaaliin, että tarhaminkki ei selviä luonnossa?

– Osuitko sinä niihin?

– En, ammuin sen verran ylös, Väänänen sanoi valehdellen vaimolleen. Oli parempi, ettei hän turhaa huolestuisi, Väänänen ajatteli.

– Soitetaan poliisit!

– Eikä soiteta, oletko seonnut? Mieti vähän. Mitä se sitä paitsi hyödyttäisi? Joutuisin vain itse vaikeuksiin ja ase menisi samalla. Ei niitä kiinni saa ja, jos saakin, ei niiltä rahaa irtoa. Jotain persaukisia ituhippejä.

– Voi herranjestas sentään, vaimo huokaisi. – Kuka tällaista tekee?

– Mitä luulet? Väänänen kysyi ja osoitti häkkien verkkoihin kirjoitettuja isoja verenpunaisia kirjaimia ALF eli Animal Liberation Front.

Luku 2

Satamayrittäjä Kalkkinen latasi mustan suoravartisen piipun irtotupakalla, sytytti sen tulitikulla ja imaisi kunnon henkoset. Hän puhalsi ilmoille suuren savupilven pienen yskänkohtauksen saattelemana. Kalkkinen oli tyytyväinen, sillä aurinko paistoi siniseltä taivaalta. Se enteili tuottoisaa päivää, vaikka oli sunnuntai. Edellinen päivä oli ollut samanlainen, eikä asiakkaista ollut silloin pulaa, vaikka toukokuun puoliväli oli vielä varsin viileää. Lahden Vesijärvestä olivat jäät lähteneet vasta viikkoa aiemmin. Järven vesi oli edelleen jääkylmää, minkä huomasi myös rannalla kylmän henkäyksinä tuulen kääntyessä puhaltamaan järveltä.

Lokkien kirkuna vaikutti Kalkkisen korviin monia aiempia vuosia vähäisemmältä, tai sitten hän oli tottunut siihen vuosien saatossa. Rantaravintoloiden asiakkaat ja yrittäjät eivät lokeista pitäneet, mutta ne siitä vähät välittivät. Pudottivat vain jätöksenä täsmäpommituksena kuin Stukat konsanaan ja nauraa räkättivät päälle.

Kalkkinen katsoi aallonmurtajaa, jossa joukko lokkeja näytti tepastelevan ja suunnittelevan pesänpaikkaa. Kun hän katsoi tarkemmin, hän huomasi, että osa lokeista oli liikkumattomia, mutta niiden siivet heiluivat holtittomasti tuulessa. Kalkkinen kaivoi läheisestä laatikosta pienet kiikarit, joita hän kertoi kysyttäessä käyttävänsä veneiden tarkkailuun, entinen merikarhu kun oli. Tosiasiassa hän yleensä suuntasi ne auringonottajien ja trikooasuisten lenkkeilijöiden suuntaan. Kalkkinen tarkensi aallonmurtajalle ja näki, että useampi lokki vaikutti elottomalta. Kalkkinen kopautti piippunsa tyhjäksi järveen. Ei

hän lokkeja kaivannut, mutta päätti silti soittaa hätäkeskukseen.

– Kalkkinen, siis kapteeni Kalkkinen satamasta hei, hän esitteli itsensä. Kapteenin arvo oli jokseenkin tuulesta temmattu. Ravintolalaiva kun ei seilannut kovin etäälle laiturista.

– Voisitteko ilmoittaa tarkan osoitteenne?

– Lahden satama, siinä Sibbetalon vieressä, missä laivat ovat ankkurissa.

– Katuosoitetta ei ole tiedossa?

– Soitan laivasta, joten ei ole ei, järvessä kun ei ole katuja, Kalkkinen sanoi vähän jo turhautuen. – Satamakonttori taitaa olla osoitteessa Satamakatu 7, hän kuitenkin vielä yritti tarkentaa. Kalkkista alkoi kaduttaa koko puhelinsoitto ja hän harkitsi jo koko asian unohtamista.

– Minkälaista apua tarvitsette?

– Tuossa järvellä on se aallonmurtaja, Kalkkinen aloitti.

– Mistä järvestä on kyse?

– Vesijärvestä tietenkin! Kalkkinen sanoi vähän ärähtäen ja mietti samalla, missä asti hälytyskeskus oikein sijaitsi. Oliko sekin ulkoistettu Mumbaihin? Jos hälytyskeskuspäivystäjä nyt jatkaisi viisastelemalla jotain siitä, kuinka kaikki järvet olivat vesijärviä, Kalkkinen löisi luurin tälle korvaan.

– Kiitos. Mitä on tapahtunut? hälytyskeskuspäivystäjä jatkoi rauhallisesti, eikä Kalkkinen erottanut puheessa intialaista aksenttia.

– Tuolla aallonmurtajalla on yleensä paljon lokkeja näin keväisin, mutta ei tänä vuonna. Sen sijaan siellä näyttäisi olevan suuri määrä kuolleita lintuja, Kalkkinen sanoi.

– Minkälaista apua tarvitsette?

– En minä tiedä. Halusin ilmoittaa, että aallonmurtajan lokkiyhdyiskuntaa on kohdannut tuho!

– Onko siellä kituvia eläimiä tai eläimiä pulassa?

– Ei. Kyllä ne ovat joko kuolleita tai ihka eläviä.

– Tämä ei kuulu meille, soittakaa Heinolan lintutarhalle.

– Mahtavatko he voida tehdä mitään, kun lokit ovat kuolleita? Kalkkinen epäili.

– Päijät-Hämeen valvontaeläinlääkäri olisi toinen vaihtoehto, mutta hän ei taida hoitaa luonnonvaraisia eläimiä, pohti puolestaan hätäkeskuspäivystäjä.

– Kuulkaa, minä en soita mihinkään enää. Joku on linnut ampunut tai rutto vienyt. Te soitatte, kenelle haluatte, tai jätätte soittamatta. Näkemiin! Kalkkinen lopetti puhelun ja puhalsi ulos ärtyneen henkäyksen. Ei hän joutanut kaiken päivää jaarittelemaan hätäkeskuksen kanssa. Eikö niillä pitänyt olla kiire? Kalkkinen nojasi reelinkiin, sylkäisi kellertävän räkälimpin järveen kellumaan ja alkoi hitaasti täyttää piippuaan.

Luku 3

Muutamaa tuntia myöhemmin Suomen Eläinsuojeluyhdistyksen vapaaehtoinen eläinsuojeluvalvoja Tanja Viinanen pyöräili Lahden satamaan. Kalkkisen huoli loppien kohtalosta oli lopulta päätynyt hänen selvitettäväkseen. Tanjan ruskeat hiukset olivat vapaina ja lainehtivat aaltoillen itsekudotun vihreän pipon alta. Hänellä oli yllään käytännölliset vaatteet, mutta hän onnistui silti näyttämään tyylikkäältä.

Pelastuslaitoksen vesipelastusyksikkö oli tullut hieman aikaisemmin veneellään paikalle. Palomiehet arvioivat Tanjan vaateituksen perusteella hetkessä viherpiipertäjäksi, mutta kauniiksi sellaiseksi. Analyysi oli osuva molemmilta osiltaan. Tanja käveli sovitusti laiturin päähän ja ojentautui astumaan veneeseen palomiehen tarjotessa kätensä tueksi. Tanja otti siitä kiitollisena kiinni. Tanjaa kiinnostivat tasa-arvoasiat, mutta niin kiihkomielinen hän ei ollut, että olisi vaatinut saada nousta kyytiin omin avuin.

Tanja heilautti kättään palomiehille ja sanoi nimensä, mutta hänen äänensä katosi moottorin jyrinän alle. Vene oli tehokas, mikä ei jäänyt epäselväksi. Palomiehiä oli kolme. Jaska Rimpeläinen oli ojentanut kätensä Tanjalle tämän astuessa laivaan. Hän oli hieman alta kolmenkymmenen ja miellytti heti Tanjan silmää. Rimpeläisen vieressä seisojien suunnilleen saman ikäinen Markus Koikkalainen kolmannen miehen ohjattessa venettä. Hänestä Tanja näki vain, että hän oli jo vanhempi mies. Vene saavutti aallonmurtajan hetkessä. Vaikka matka oli näin lyhyt, ei sitä kävelenkään voinut taittaa.

Vene painautui varovasti kiinni kivikkoon, jolloin Rimpeläinen hyppäsi ensimmäisenä maihin. Rimpeläinen ja Koikkalainen huitoivat Tanjalle, joka ymmärsi, että oli hänen vuoronsa nousta maihin. Tanja nousi varovasti veneen reelingin yli pitäen kiinni laitarakenteista. Vene heijasi ylös ja alas aallokossa, mikä sai Tanjan tuntemaan olonsa epävarmaksi. Hän yritti seurata Rimpeläisen esimerkkiä, mutta horjahti ratkaisevalla hetkellä ja putosi pikemminkin kuin hyppäsi alas veneestä. Alastulo olisi voinut päättyä telemarkin sijasta pahaan kaatumiseen kivien keskelle, mutta Rimpeläinen pelasti tilanteen kaappaamalla Tanjan syliinsä.

Rimpeläisen otteessa Tanja tuntui kevyeltä ja lämpimältä, eikä se johtunut pelkästään Rimpeläisen ahkerasta punttitreenistä. Tanja oli kevytrakenteinen. Rimpeläinen piti Tanjaa käsivarsillaan hieman turhan pitkään ja tiiviisti, mutta ei Tanja siitä voinut oikein närkästyä. Ilman apua hän olisi luultavasti ollut kohta matkalla ensiapuun. Eikä Rimpeläisen lihaksikkaan vartalon painautuminen häntä vasten ollut erityisen epämiellyttävä kokemus.

– Letkumestari Rimpeläinen päästää naisesta irti, Koikkalainen ehti neuvoa veneestä.

– Ruiskumestari Koikkalainen pitää huolen omasta suuttimestaan, Rimpeläinen tokaisi takaisin.

Rimpeläinen päästi kuitenkin Tanjan otteestaan varmistuttuaan ensin, että Tanja pysyisi pystyssä. Tanja rykäisi vähän, nyökkäsi kiitokseksi ja ojenteli sanattomana vaatteitaan vältellen Rimpeläisen katsetta. Hän ei tiennyt, oliko jompikumpi palomiesten käyttämistä nimityksistä oikea ammatti vai olivatko molemmat jotenkin kaksimielisiä.

Koikkalainen vuorostaan loikkasi reteästi reelingin yli, mutta laskeutuminen aallonmurtajalle ei ollut niin onnistunut kuin hän olisi toivonut. Hän satutti nilkkansa ja oli vähällä kaatua, mutta tällä kertaa Rimpeläinen ei tehnyt elettäkään auttaakseen. Naurahhti vain ja käänsi selkensä. Koikkalaisen kohdalo oli ilmeisesti hänen mielestään jokseenkin ansaittu.

Kippari peruutti veneen avoimempaan veteen, jottei se turhaan kolhiintuisi aallonmurtajan rantakiviin. Maihin noussut kolmikko suoritti muodolliset esittäytymiset käsipäivineen ja ryhtyi sitten tutkimaan aallonmurtajaa lokkien kirkuessa ja tehdessä valehyökkäyksiä heitä kohden. Pian ilmeni, että kapteeni Kalkkisen arvio oli osunut osittain kohdalleen. Kuolleita lintuja oli suuri määrä pitkin aallonmurtajaa, mutta ei kyseentään mistään sukupuutosta ollut, Tanja arvioi. Kuolleita lokkeja oli ehkä muutama kymmenen, mutta eläviä oli yhä satamäärin ja pesinnän edistyessä niiden määrä sen kuin kasvaisi.

– Mitä luulet, mihin ne ovat kuolleet? Rimpeläinen kysyi Tanjalta. Hän joutui korottamaan ääntään, että pystyi ylittämään lokkien yhteiskuoron.

Kolmikko oli kokoontunut yhden kuolleen lokin äärelle ja Tanja oli kyykistynyt nähdäkseen tarkemmin.

– En ole vielä varma. Niissä on kaikenlaisia haavoja ja silpoumia. Nopeasti arvioituna ehkä jokin peto, Tanja vastasi.

– Mitä niille tehdään? Koikkalainen kysyi heilutellen vihjailvasti mustia jätösakkeja.

– Kerätään ruumiit pois jatkotutkimuksia varten ja muutenkin. Ei niitä voi tänne jättää mätänemään, Tanja totesi.

Tanja laittoi siniset kertakäyttöhansikkaat käsiinsä. Palomiehillä näkyi olevan omansa jo valmiina. Lokit rääkyivät

heille vihaisina, kun he alkoivat vaitonaisina kerätä kuolleita lintuja jätesäkkeihin.

– Tulkaa tänne! Rimpeläinen huudahti hetken kuluttua. Hän oli slaavikyykyssä ja näytti tonkivan jotain.

Koikkalainen ja Tanja kyykistyivät hänen viereensä. Rimpeläinen oli löytänyt todennäköisen syyllisen lokkien kuolemiin. Nokittu eläimenraato makasi mutkallaan kivikossa. Sen silmät oli puhkottu ja vatsa avattu.

– Onko se vesikko? Koikkalainen kysyi.

– Minkki sanoisin, vaikka ne kyllä muistuttavat toisiaan, Tanja vastasi.

Maassa lähellä kuollutta minkkiä oli myös lokin raato ja niiden välissä aivan kuin jotain puoliksi syötyä muhennosta. Tanja nosti minkin jäännökset erilliseen muovipussiin Rimpeläisen sörkkiessä kasaa maasta löytämällään kepillä. Tanja vilkaisi Rimpeläisen puuhia hieman paheksuvasti, mutta henkäisi nähtyään jotain omituista.

– Lopeta! Tanja huudahti.

Rimpeläinen jähmettyi.

– Tarkoitan, että odota vähän. Käännätkö sitä kasaa vähän. Minusta tuntuu, että näin siellä...

Rimpeläinen hämmensi limaista läjää varovasti.

– ...sormen? hän ehdotti epävarmasti ja lopetti tonkimisen saatuaan esille jotain, joka näytti osalta sormeaa.

– Ei se mikään sormi se ole, prinssinnakki, Koikkalainen kommentoi vierestä.

– Sinähän ne tunnistat, kun itselläsikin... Rimpeläinen aloitti, mutta muisti sitten Tanjan läsnäolon.

Tanja kyykistyi ja katsoi oikein tarkasti. Hän tarttui siihen peukalolla ja etusormella. Se tuntui epämiellyttävältä ja luonnottomalta, mutta nyt Tanja oli varma siitä, mikä se oli. Hänellä oli kädessään noin kahden senttimetrin pituinen sormen kärki, jossa oli uloin nivel ja kynsi paikallaan. Tanjaa oksetti, kun hän tunsu, kuinka luu ja nivel muljahtelivat. Tanjan teki mieli vaistomaisesti heittää sormenpää järveen, mutta hän ymmärsi, että se olisi ollut virhe. Hän pakotti itsensä tyyneksi.

– Olisiko jommallakummalla pientä pussia? Tanja kysyi palomiehiltä.

– Ei ole pussia, mutta tämä varmaan kelpaa, Koikkalainen sanoi. Hän kaivoi taskustaan tulitikkurasian, otti siitä pois pari käyttämätöntä tikkua ja ojensi sen Tanjalle.

– Tällainen on aina oltava palomiehellä mukana, etteivät työt lopu, Koikkalainen jatkoi yrittäen keventää tilannetta.

Tanja veti kasvoilleen teennäisen hymynpuolikkaan. Hän otti tarjotun tikkuaskin, avasi sen ja pudotti sormenpään sinne.

– Tehtiinkö virhe, kun sotkettiin mahdollinen rikospaikka? Rimpeläinen pohdiskeli.

– Ei kai sormenpää jossain oksennuspallossa ole mikään rikospaikka? Koikkalainen epäili.

– Tiedä häntä, mutta tehty mikä tehty, Tanja sanoi.

– Pitäisikö kuitenkin soittaa poliisille? Rimpeläinen ehdotti.

– Ehkä se on parasta. Eläinsuojelurikos kyseessä on joka tapauksessa, Tanja totesi.

– Kuinka niin? Koikkalainen kysyi.

– Jos kyse on minkistä, kuten luulen, niin se ei ole luonnonvarainen. Villiminkki olisi aika paljon pienempi. Tämä vastaa kooltaan paremmin tarhaminkkiä.

Lahden poliisin murhatutkinnan veteraanit Konttinen ja Mujunen saavat selvitetäväkseen tapauksen, jossa ruumiinosia löytyy niin läheltä kuin kauempaakin. Mutta onko kyseessä murha? Lisäksi tapausta hämmentää Lahden satamassa lokkeja surmannut minkki, joka näyttää jollain omituisella tavalla liittyvän asiaan . Ratkaisevaksi kysymykseksi nousee, kenelle ruumiinosat kuuluvat. Sitkeällä tutkinnalla ja sopivalla määrällä onnea, Konttinen ja Mujunen lopulta selvittävät tapauksen, mutta se on koitua heidän molempien viimeiseksi jutukseen.

BoD

9 789528 062295